

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Sv̄b B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. XV. De Sepvltvris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

constitutum tempus legata, qua debet prestare, neglexerit, pratermiserit ve;
arbitrio Episcopi puniatur; nisi re ipsa, quamprimum legata, qua debet, per-
soluat. Id quoque ipsum de illis, qui decimas, & primitias debent, hoc decre-
to planè constituimus, & sancimus.

DE SEPULTVRIS. Tit. X V.

Qualiter pro moribundo Episcopo circumuicinus inci-
tandus. Cap. I.

RIVM Sanctorum Patrum institutum ad concelebrandas Episco-
porum exequias iamdiu intermissum, reuocantes, statuimus,
vt, Episcopo mortuo, vel morti proximo, tres primi de capitulo
presentes vicinum Episcopum, vel eo impedito, alium inuitent,
qui statim veniat, ac, si viuum Episcopum inuenerit, accuratissimè conso-
letur, & ea officia prestet, qua ad animæ salutem, tali tempore requiruntur.

Episcopi corpus qualiter custodiendum, exequiæ celebrandæ,
preces fundendæ, prouincialesq; episcopi propterea
monendi. Cap. I I.

Mortuum verò vnà cum seculari, & regulari Clero, solenni more, ad
sepulchrum prosequatur.

Nibil autem Episcopus, p̄ huius officij gratia, impensæ, vel quouis alio no-
mine, à quoquam exigat.

Eius tamen expectationis causa, corpus Antistitis ne amplius quadragin-
ta horis insepultum iaceat.

Interea verò curet capitulum, vt custodiatur corpus, & circum ipsum
frequentes ex clero sint, qui pro eius anima preces Deo faciant.

Eidem capitulo hoc munus iniungimus, vt primo quoque tempore, pro-
uinciales Episcopos omnes de Episcopi morte faciat certiores; qui in Eccle-
sijs Cathedralibus Missam solenni caremonia pro eius anima celebrandam
curabunt: et publicis supplicationibus, ac precibus indictis, Deū piè, sanctèq;
deprecabuntur, vt oratio gregi Pastorem dare velit, iuxta cor suum.

In Episcopi exequijs quot cærei, & à quibus exhibendi.
Cap. I I I.

In exequijs eius plures viginti quatuor cæreis non accendantur; idq; im-
pensa vacantis Ecclesie, nisi extent defuncti bona, vel alius sit, qui de iu-
re, aut consuetudine sumptum facere debet.

commit-
tunt, &
animarū
dicantur
necato-
res, qui-
bus nota-
bile infe-
runt dā-
nā ab Ec-
clesia sūt
abijcien-
ti, & ex-
commu-
nicandi,
iāte pro-
bat. Ar-
chiepisc.
Florent.
in sūma.
par. 2. tit.
1. c. 21. §.
1. quē re-
fert, & se-
quit Re-
buff. in p̄-
fat. trac.
de sentē.
p̄iud. seu
p̄uision.
num. 85.
Tom. 1.
a Funus
Episcopi

Episcopus negligens pro alterius funere qualiter puniendus: anni-
uersariaque quamdiu in Cathedrali, & quorum sumpti-
bus fiant. Cap. I I I I.

Episcope negligentia in comprouincialis Episcopi funere, à Synodo Pro-
uinciali; Canonicoꝝ, & cleri, à successore Episcopo grauius pu-
niatur.

Sacra anniuersaria pro mortuo Episcopo quotannis fiant in Cathedrali
Ecclesia; quamdiu proximus eius successor in Episcopatu vixerit, viuentis
Episcopi, & capituli sumptibus.

In funere agendo quale tempus, & quas prosequantur, quot cruce
requirantur. Cap. V.

Vt vetus Ecclesie institutum, mortuorum funus pijs precibus, & offi-
cijs solenni more prosequendi, multis locis auaritia, ambitione, vel ne-
gligentia deprauatum, ad pristinam pietatis rationem in hac nostra die
reuocemus; clericis quibuscunque, cuiusuis dignitatis sint, etiam Canonicis Ca-
thedralis, & Collegiatarum Ecclesiarum, ceterisque, omnibus hæc seruanda pro-
ponimus.

Ante solis ortum, & post occasum, mortuum & efferri, & ad sepulturam
recipi prohibemus, absque nostra licentia, vel Vicarij nostri.

Singularum Cathedralis, Collegiatarum, & Parochialium Ecclesiarum
clericis, qui in funus venerint, vna tantum sue Ecclesie crux preferatur,
neque alio in funere deferantur; nisi, quas suus quisque, clerus subsequatur.
Quod si alij quoque clerici inuitati fuerint, eius Rectoris, qui inuitarit, curam
prosequantur.

Cum de seculari ad regularem Parochiam deferatur cadauer, quid
obseruandum. Cap. V I.

Ad tollendas controuersias, quæ magna populi offensione, quandoque in-
ter regulares, qui beneficia curata obtinent, vel in eis curam anima-
rum exercent, & Parochos seculares, in efferendis mortuis oriuntur; sta-
tuimus, cum ex Parochia, cui secularis Sacerdos præsit, mortuus efferatur, &
in Parochiali Ecclesia sepeliatur, cui regularis sit præfectus, vel contra-
tunc vtrique Parochi, superpelliceo, & stola induti, pares progrediantur: Re-
liqui vero regulares eum locum teneant, quem in generalibus processionibus
tenere debent, ex constitutione Gregorij X I I I.

Qualiter pro funere, clericorum conuentus, progressusque
fiat. Cap. V I I.

Cum mortuus efferendus erit, cuiusuis Ecclesie Clerus, qui vocabitur,
in vnam proximam mortui adibus ecclesiam, congruo processionis or-
dine conueniat: vnde omnes ordine procedentes, bini canentes psalmos, aliasve

sacras

Sub dat.
Rom. die
15. Iulij.
1583. in
Ball. sub
nu. 36.

sacras preces, mortuum ab eius adibus ad sepulturam committentur.

Cum ad Ecclesiam venerint, omnes corpus, suo item ordine, circumstent, instituta officia celebrantes; nec prius discedant, quam corpus in sepulchrum illatum fuerit.

Deinde singularum Ecclesiarum clerici eodem ordine, quo venerant, crucem referentes, ad Ecclesiam suam redeant; nisi aliquando aliud Episcopo iusta de causa videatur.

Cadaver, Feretrumque tegentia, cereique cui cedant: Quæ item pro funere persoluenta, & fieri per Episcopum curanda. Cap. V I I I.

Clerici Ecclesie, in qua mortuus humatur, eius vestes, hæredibus inuitis, ne sumant; sed ijs, ad quos pertinent, reddant.

Candelæ omnes, cerei, & quæ intortitia vocantur, quæ circum crucem, & cadaver ad Ecclesiam adferuntur, & alia, quæ circa Feretrum, & in altari- bus, ac reliquis in locis, dum diuina officia in funere celebrantur, hæredum impensa accenduntur; ita oblata esse intelligantur; ut eius Ecclesie sacristie, in qua mortui corpus humandum erit, addicta sint; nisi rector pauper in suos, vel alios Ecclesie usus conuertere maluerit.

Excipimus autem ea, quæ clericis cuiusvis generis, eleemosynæ causa dari solent; & quæ funeralium nomine Cathedrali, & Parochialibus Ecclesijs ex sacris Canonibus debentur, quibus nihil obsit, quominus quartam funeralium, quæ solita esset persolui ex decreto Tridentini Concilij, consequi possint.

Si mortuorum hæredes ita se impiè gesserint, ut religiosum exequiarum institutum negligentes, cruci, clericis, & funeri debita lumina adhibere nolint; ab Episcopo ea cogantur comparare, quæ necessaria videbuntur.

Pallium, à quibus parandum, & pro eo quid soluendum.

Cap. I X.

In singulis Parochijs, communibus eorum sumptibus, qui sunt in Parochia, comparetur pallium, quod mortuo imponi solet: id quod omnibus in funere gratis commodetur: quod si parochiani id recusarint, singuli Parochi, & alij Ecclesiarum curatarum rectores pallium ad huiusmodi usum emant; pro quo mortuorum hæredes illis minimum aliquid largiantur.

Profuneribus quibusdam qui persoluum: modus pulsationis campanarum præscribendus. Miserabilium cuius impensa, sordida item procuratio, non autem licita acceptio deuitanda. Cap. X.

In Ciuitate, & diœcesi, pro modo laboris, aliquid minimum detur curato- ribus exequiarum, cæterisque, qui dant operas in funere; & ijs, qui cam-

panas pulsant; quibus etiam, quando in exequiis campanas pulsare debeant, arbitrio suo prescribat Episcopus.

Miserabiles personæ, quibus mortuis, aut nihil superest, aut ita parum, ut sua impensa humari non possint, à parcho, sumptibus Ecclesiæ sepeliantur.

Trident.
Concil.
Sess. 22.
in decre-
to de ob-
seru. &
euit. in
celebrat.
missæ.
verf. in
primis.

Exequiarum, sepulturæ, & anniuersariorum causa, nemini quidquam pacisci, liceat; neque quid aliud committere, quod simoniacæ labis, aut sordidæ auaritiæ suspitionem habeat.

Pias tamen consuetudines in his seruari iubemus; cuius rei Episcopus curam suscipiat, qui habitæ & locorum & personarum ratione, in funeribus, & exequiis, quæ pia instituta sunt, & consuetudines laudabiles, arbitrio suo iubeat obseruare, sacrorum Canonum censuris; contumacesq; compellat omni iuris remedio.

Pia etiam legata exigi volumus; neque ea quæ eleemosynæ causa vltro data fuerint, accipi prohibemus.

Oratio, vel concio funeralis qualiter haberi, & celebrationes diuinorum suaderi debeant; aliàs in his, & similibus delinquentes punientur. Cap. X I.

Nemini quemquam in funere oratione laudare liceat; nisi & eum, quem laudare uelit, Episcopus dignum censuerit; & laudationem scriptam ante probarit: Liceat tamen in funere concionem habere, quæ tota referatur ad humanam miseriam, fidelium oculis proponendam, omnesq; ad uigilandum cohortandos, nè cum uenerit Dominus, hora, qua non putarint, inueniat eos dormientes.

Caueant autem parochi, & alij Ecclesiarum Rectores, nè quod pietate adducti suadere debeant, mortuorum heredibus, & anniuersaria officiorum causa celebranda curent, id cupiditate impulsæ, molestius flagitent; qua in re si peccarint, Episcopi arbitrio puniantur.

Quicumque laicus, uel sæcularis clericus in ijs deliquerit, quæ his decretis, & sequentibus prescripta sunt, ab Ordinario loci, graui pœna afficiatur.

Capituli sumptibus canonici, uel ibidem habentis dignitatem funus fiat. Missa etiam, tum conuentualis tum à quibus singulis pro eo celebretur. Cap. X I I.

Canonici mortui funus, eiusue, qui eiusdem Ecclesiæ, in eaque, dignitatem obtinebat, Capituli sumptibus, à reliquis Canonicis fiat; tum pro eius animæ salute Missa conuentualis celebretur; & unusquisque item canonicus, ministerue eiusdem Ecclesiæ, qui sacerdos sit, missam itidem pro eo celebret.

Parochus urbanus, & diœcesanus, in infirmitate qualiter visitandus, & curandus; eiusque funus agendum, & pro rehabendove successorem orandum. Cap. XIII.

Parochum urbanum agrotantem, & is, qui vicinior est Parochus, & clerici in illa regione, ubi ager est Praefectus; diœcesanum verò itidem, & vicinior Parochus, & Plebanus, vel Archipresbyter, vel Praepositus, in cuius Plebania aut Archipresbyteratus, Praeposituręve finibus agrotus habitat, statim inuisant, cum eius agritudinem, morbumve acceperint, tum post crebro ad eundem veniant; illaq; omnem officia præstent, quæ ad animæ salutem, ei tum maximè necessaria sunt; sacram Eucharistiam, & cum opus erit, sacrum Extremæ vniictionis Oleum idem Parochus vicinior ministret; & illius morientis animam Deo religiosis precibus commendet. Eius mortui funus vniuersi illius regionis, in qua ille habitabat, Praeposituręve, Plebanatus, aut Archipresbyteratus Parochi obeant: nisi Foraneus illius Regionis Vicarius minorem numerum statuendum censuerit.

Primo item post eius obitum die, eorum vnusquisque pro ipsius animæ salute Missæ sacrificium faciat. Quod si eo die pro mortuis fieri ex ecclesiâ instituto vetitum sit; alio proximo die, quo interdictum non sit, omnino fiat.

Decem præterea, ad summum dierum spatium, omnes in ecclesiam conueniant, quæ eis à clericorum Regionis Praefecto, aut Vicario foraneo præscribentur: qua in ecclesia pro mortuo Rectore missam conuentualem solenni ritu celebrent; tum supplicationibus, & precibus Deum piè, sancte ve orent, vt orbatogregi Rectorem dare velit, iuxta cor suum.

Quicumque verò eiusmodi pietatis officia præstiterint, eorum nomine, causare nihil neque exigant, nec petant.

Is verò, cui vacantis ipsius Parochialis ecclesię ab Ordinario administratio commissa est, fideles illius Parochiæ incolas saepe hortetur, vt omni intima animi pietate, à Deo Rectorem precentur, qui illius ecclesiæ curationem gerere rectè possit.

Quando, & à quibus pro Episcopo & canonicis defunctis sacrum fiat. Cap. XIII.

Postridie illius diei, quo omnium fidelium defunctorum commemoratio fit, ex antiquo Ecclesiæ instituto; & diuinum officium, & Missæ sacrum pro mortuis, ritu solenni, in Ecclesia Cathedrali ab Episcopo, & Capitulo fiat pro sua Urbis Episcopis, qui mortem obierunt: reliqui præterea singuli sacerdotes pro iisdem illo ipso die sacrum faciant. Die proximè sequenti, pro mortuis Canonicis, & alijs de capitulo Ecclesię suæ, à singulis Capitulis, & Cathedralis, & collegiatæ Ecclesiæ fiat.

Mox subditi intellecta morte, à parochio oratio habenda, & signum pro ea dandum. Cap. XV.

CVM nullum pietatis officium parochus in eorum, qui fidei curæq; suæ commissi sunt, salute adiuvanda prætermittere vllò vnquam tempore debeat; tum hoc etiam, audita Parochialis cuiuspiam incola morte præstet, vt statim psalmum, De profundis, sanctè dicat, & omni animi pietate, menteq; supplici, orationem ad hoc officij genus pertinentem habeat; vt diues in misericordia sua Deus, illius animæ misereatur, cuius etiam ipse in die iræ rationem est redditurus. Vt verò à fidelibus pro mortuo oratio fiat; idem signum det campanæ sono, quo significatur *Aue Maria*.

Sepulchra, nisi cum licentia, in ecclesia sunt construenda.

Cap. XVI.

NE sepulchræ locus quouis nomine cuiquam detur: neve sepulchra fiant, construanturve in vlla quauis Ecclesia, sine Episcopi concessu scriptis.

Vbi non habenda sepulchra, & alibi construenda. Cap. XVII.

IN Choro autem, vel capella, maiori, nullo modo.

Nec verò in alijs Ecclesiæ locis propè altaria, nisi tam longè sepulchra distent, vt sepulchræ os à scabello, seu bradella altaris procul absit, spatio scilicet cubitorum trium. Quæ autem propius extructa iam sunt, omnino amoveri, obstruere decernimus.

Ioan. de Sylua in tracta. d. Ben. par. l. 9. n. 106. in trac. To. 15. p. 1.

Qualiter construenda. Cap. XVIII.

Fornicato opere sepulchra fiant; quæq; solo Ecclesiæ nullo modo extent, emineantve; sed illud planè adæquent.

Debito ordine disponantur. Cap. XIX.

AB vtroque Ecclesiæ latere dextero, scilicet, ac sinistro, eo ordine disposita extruantur; vt è regione sibi singula respondeant.

Quæ requirantur opertoria, nec sine licentia effigienda, & inscribenda. Cap. XX.

Operiantur, nè vllò vnquam tempore fæteant, duplici integumento, quod forma quadrata, è lapide solido sit; ita tamen, vt inferius integumentum è rudi, illud autem superius è polito lapide struatur, Ecclesiæ pavemento æquale; quod item sepulchræ ori vndiq; aptè cohæreat.

In quo superiori, integumento, ne crux, sacraq; alia imago sculpatur.

Ne rursus imago alia, vel literæ, aut aliud omnino quicquam, quod extet,

at que emineat; neque quod ab Episcopo prius probatum non sit, vel ab eo, cui ille id munus dederit.

Cœmeteria, erecto intus signo Crucis, sepienda. Cap. XXI.

Cœmeteria, vt muro, vel aliâs tutè vndique sepiantur, & eorum ingressus bestijs occludatur; curet Episcopus diligenter.

In eorum medio Crux firmiter erecta sit; quam aliquo etiam decenti integumento operiri conueniens erit.

Quando missam, vel collectã pro defuncto Episcopo singuli sacerdotes celebrent; & propterea qualiter monendi sint.

Cap. XXII.

Sicut Episcopus, dum in vita est, sanctę Pastoralis sollicitudinis studio, debet saluti animarum inuigilare; ita illud cum omni ratione coniunctum est, vt, post eius obitum, Ecclesiastici ordinis homines, & laici item, quorum curę gubernationiq; pastorali pręfuit, grata, piaq; memoria Episcopales Vigilijs, ac labores, quibus ille in eo munere gerendo perfunctus est, prosequantur, pro illius anima in primis Deum religiosè precantes.

Quamobrem, præter ea, quę de Episcoporum exequijs primo Concilio Provinciali sancita sunt, hoc etiam decernimus, vt parochi, et sacerdotes singuli, tum vr bani, tum diæcesani, vbi primùm de obitu Episcopi nuntiatum est, nouem singulis post eum nuntium diebus, Missam de mortuis pro illius anima celebrent: aut saltem quo die Missa pro mortuis dici non potest, statim pro defuncto Episcopo orationem dicant, vt in æterna recipiatur tabernacula. Capitulũ verò sit, de Episcopi obitu, diæcesanos parochos certiores quamprimum facere, eosdemq; huius officij monere.

Pro defuncto Episcopo deprecetur populus, à parochio propterea monendus. Cap. XXIII.

Populus itidem pro paternę sollicitudinis, Charitatisq; officijs, quę ille cuius pro omnium salute præstitit, hoc communi parenti mortuo reddat; vt religiosis precibus, alijsq; pijs suffragijs illius animam adiuuet. Ad quam sanè rem suum quisq; populum parochus, cum vsu venit, ijs præsertim nouem diebus hortetur accuratè, ac diligenter.

Humatum corpus sine licentia non asportandum. Cap. XXIIII.

NE cuiquam ex vlla cuiusuis ordinis Ecclesia mortui corpus, perpetuę sepulture traditum, asportari liceat; nisi facultate ab Episcopo impetrata, ea literis nominatim exarata.

Occisi cadauer alienum qualiter asportari non prohibendum.
Cap. XXV.

Parochus, intra cuius parochia fines, aliquis aliena parochia occisus est, eius cadauer liberè aliò transferri nullo pretextu prohibeat: nihilq; ea de causa accipiat. Si verò translatio ea cum funere sit liberum ei sit, uti iure suo.

Pro funeribus, anniuersarijsq; concelebrandis, qui, & qualiter adhibeantur. Cap. XXVI.

Funeribus, & anniuersarijs concelebrandis, cum rector Ecclesie præter clericum ministrum suum, alios etiam Sacerdotes, clericosve, quorum ministerio, operave utatur, accrescere, adhibereve necesse habet: hoc ordine, nisi aliud defunctus, hæredesve illius voluerint; illos, euocet; primò scilicet, si quos habet, illius animarum cura gerenda quouis modo socios, collegas, adiutoresve, tum illius Ecclesie titulares, vel Canonicos, vel Chori ministros, vel deum capellanos item, deinde Clericos alios, Ecclesiasticae functioni, officiove in ea Ecclesia addictos, adscriptosve; tum præterea alios, quos mortui hæret, aut is, cuius interest, accersiri, euocarive maluerit. Nec verò plures adhiberi vllò pretextu, etiam huius decreti, liceat, quàm ille velit, vel Sacerdotes, vel alios, etiam Clericos tantùm puerosve clericali vestitu indutos, etiam quos illi euocati secum duxerint; neque rursus ad eleemosinã, emolumentive cuiusvis generis eo nomine percipiendi, partem vllam, neque denique vllum non vocatum admitti.

Pro funere, & alijs officijs, vltra debitam sibi pro persona sua tantùm, mercedem aliquam quisquam nè accipiat.
Cap. XXVII.

Illud præpositi, Archipræsbyteri, Parochi, Rectores, & alij quicumque Clerici caueant, nè ad funus ducendum, aut officia pro mortuis celebranda alios pro se mittant, emolumentum, aut eius partem ipsi percepturi; neque secum pueros, aut Clericos ea spe perducant, mittantve, ut eleemosinã, quã illis data erit, participes ipsi sint; nec sanè verò vllam item partem, vllò quouis pretextu, etiam spontè oblatam, capiant; neq; item qui mittuntur, plus capiant, quàm si proprio solùm nomine vocati essent.

Certa hora ducendi funeris constituatur. Cap. XXVIII.

Funeris ducendi certa hora constituatur, qua omnes, quicumque euocati sunt, conueniant, ut nulla interposita mora, ad illud procedatur.

Nè quid superstitiosum circa pheretrum, & mortuum fiat,
caueatur. Cap. XXIX.

Cautio sit, ut nè simplices homines, quicquam superstitionis causa apud
mortuum in pheretro, aut in eius manibus ponat, aut aliud, quod super-
stitionis speciem præferat, aut suspicionem habeat, committant.

Qua ad Ecclesiam via in ducendo funere progrediatur.

Cap. XXX.

Cadauer cum effertur, via procedatur, quæ à domo ad Ecclesiam recta,
ac brevis sit; si Verò usque adeo brevis, & compendiosa est, ut ordines
eorum, qui funus committantur, intra illius fines contineri non queant; tunc
via paulò longiori funus ducatur; id quod in usu, concessive Sacerdotis, qui fu-
neri, præest.

Cærei accensi manibus deferendi. Cap. XXXI.

Omnes, tum qui dignitates obtinent, tum Canonici etiam Cathedralis Ec-
clesiæ, tum alij præterea quicumque clerici, quibus in funere candelæ, aut
cærei, intortitiave dantur; eas, eave accensa in funere manibus ipsi deferant.

Sermo funeralis in Ecclesia habendus. Cap. XXXII.

Sermo si quis in funere habebitur, non domi, aut alio eiusmodi loco, sed in
Ecclesia habeatur.

Cap. XXXIII.

NE cænotaphijs, aut quas vocant, tymbis, pallia altarium adhibeantur.

Quando eleemosyna pro defuncto, est clero distribuenda.

Cap. XXXIII.

Eleemosyna, quæ Clero ob funus, aut defunctorum officium datur, nè spe-
ctante populo, sed eo remoto, locoque separato, factis exequijs, officijsve,
distribuat.

Paçtio, pro cæreorum funeralium parte restituenda, nè fiat.

Cap. XXXV.

NE paçtiones de funere, aut de exequijs pro mortuo celebrandis, cum de-
functi hærede, aut alio, ad quem pertineat, à Parocho, aliove, ea condi-
tione fiant, ut certa cæra pars, quæ exequiarum officijs, supererit, ipsi hæredi,
aut alteri restituatur.

Nè pro funeris, & exequiarum mercede habenda, aliquod pignus capiatur. Cap. XXXVI.

NE Parochi, alijve Clerici, neque item exequiarum curatores, alijve, quicunque in funere operam ponunt, pignora capiant, quibus sibi caveant de funerali eleemosyna, aut de eorum opera in funere prestita mercede.

Singuli cuiusvis congregationis, pro funeralibus, consueta eleemosyna contenti sint. Cap. XXXVII.

Ecclēsia Cathedralis, vel colligat a capitulum, ac singuli de capitulo in funere, funerisve officio, contenti eleemosyna sint, quæ generatim ipsi uniuerso capitulo, aut sigillatim unicuique de capitulo datur.

Solita merces custodibus, cruciferis, & campanas pulsantibus tribuatur. Cap. XXXVIII.

Qui Verò Custos, vel Crucem prætulit, vel campanas pulsauerit, tunc ille accipiat, quod eo nomine tantum dari statutum est.

Quòd solita merces ijs, qui opus aliquod funeri impendunt, & non alijs soluatur. Cap. XXXIX.

Qui funeris curationem aliquam habere solent, utpotè Antiani, alijque quocunque nomine vocati; qui item corpori sepeliendo operam nauant, eos accipere non vetamus, quod pro officio suo, quod ipsi præstiterint, dari consuevit.

Eius verò generis homines, & alij, qui in funus se ingerunt, nec quicquam opera ponunt; nihil omnino consequantur.

Pro sepultura quando nihil percipiatur. Cap. XL.

De sepultura prætiū, etiā coacti, non debent accipere, hoc præbat. cap. postquā 13. q. 2.

Pro loco, in quem mortuus infertur, à nemine, ne sacristia quidem, aut fabrica Ecclesie, aut Confraternitatis alicuius, alteriusve pij vsus nomine quicquam prorsus exigatur; piæ tamen, & laudabiles consuetudines, ut supra iussum est, in hoc etiam Episcopus seruari iubebit.

Qui pro funeralibus, aliter puniendi, nihil percipiant.

Cap. XLI.

Qui in funere, officijve funeralibus, vel exequijs quicquam, ut infra, præcarit; eius funeris, officijve funeralis omni eleemosyna, emolumentoque careat omnino; pœnaque sit Episcopi arbitrio, tam ei si acceperit, quam præfecto, rectoriue, qui dari curarit, consenserit, permiseritve.

Quicunque à funere, funeralibusve officijs eiusmodi abfuerit.

Qui funere, officiove pro mortuis non peracto discesserit, quod fit postquam corpus sepultura traditum fuerit.

Rursus, qui non peractis funeralibus officijs discesserit.

Qui

Qui item habitu, prout Episcopus præscripserit, non conuenerit, interfuerit ve.

Qui item alia commiserit ex ijs, ob qua, Episcopi iussu, pro absente habendus sit.

Qui item funeris, exequiarumve curatores, utpotè Antiani, vel alio vocati nomine, per se muneris sui partes non obierint.

Sepulchra pro quibus, & qualiter construenda. Cap. XLII.

Omnis Parochus ad Parochorum, & capitula ad dignitatum, & Canonicorum Usus sepulchrum faciendum curent, ad præscriptum instructionis fabrica.

Qualiter in laicorum oratorijs, ecclesijsve aliquos sepeliri non permittatur. Cap. XLIII.

Ne in confratriarum, scholarumve oratorijs, Ecclesijsve cadauera, etiã sodalium sepeliri liceat; nisi id licere ex certis privilegij tabulis, aut consuetudinis immemorabilis vsu constet Episcopo. Vbi verò confratribus ius sepultura tantum concessum est; alij nemini, neque electionis etiam iure, ibi sepeliri liceat; sed ne confratribus quidem ipsis, nisi per sex menses ante obitum quisque in sodalitate ritè adscriptus sit.

c. Vnicuique. & sequen. de conse. di. fin. 1.

Parochus prædecessoris sui anniuersaria celebret. Cap. XLIIII.

Parochus illius, qui proximè præcessit Parochi anniuersaria, stato die, quo ille obiit, celebratione Missæ Parochialis agat; sin autem pro festi, solennisq; diei ratione, tunc agi non liceat, alio die proximè antecedente, quo licet, pro illius animæ salute, piè, religioseq; exequatur.

Clericus qualiter indutus ad tumulum est afferendus. Cap. XLV.

Clericus mortuus vestitu clericali Ecclesiastico, quem ordinis sui ratio deposcit, indutus efferatur; Diaconali Ecclesiastica veste Diaconus; Sacerdotali Sacerdos; Clericus superpelliceo, tonsurâq; ornatus; itidemq; alij pro ordinis Ecclesiastici gradu.

Ioan. de Sylua in tract. de Ben. par. 1. q. 5. n. 129. in tract. To. 15. par. 1.

Qualiter maiores minoris gradus defunctos non efferant.

Cap. XLVI.

Mortuum, quouis etiam generis, gradus, dignitatisve nomine illustrem laicum, Ecclesiastici homines ne efferant: ne item inferioris ordinis Clericum, qui in superiori ordine constituti sunt.

At verò Subdiaconum Subdiaconi; Diaconum Diaconi; & sic ordine ceteri; nisi necessitas aliquando suadeat, digniores ab inferioris ordinis hominibus efferri.

Sylua vbi supra. nu. 128.

Defunctum Episcopum qui efferant. Cap. XLVII.

Episcopum uerò mortuum ij, qui in Ecclesia Cathedrali dignitates obtinent, & Canonici Sacerdotes, & ij digniores efferant.

Laicos qui efferant. Cap. XLVIII.

Laicum autem laicalis ordinis homines; quod officium etiam, qui laici pialicui confratriæ adscripti sunt, prestare poterunt.

Lumina in funere quando non extinguenda. Cap. XLIX.

Lumina, cerei, funalia, intortitiave in funere nè restinguantur; nisi sacro officio, etiam sepulturae, ritè absoluto, atque expleto.

Missa pro sepeliendo celebranda. Cap. L.

ã Durã.
i ration.
diuin. of
fic. De of
fic. mor.
lib. 7. ca.
35. n. 17.
Io. de Syl
ua i trac.
de Ben.
par. 1. q.
5. nu. 123
& seq. in
tract. To.
15. par. 1.

Missa, cum mortui corpus sepelitur, a quando commodè fieri potest, pro eo piè celebretur: id quod & Canonum iure, & sacrorum rituum libris cautum est.

Quousque cadauer humatum sit, non à laicis, sed à clericis tantum officium integrè persoluatur. Cap. LI.

Ne laici, etiam confratres, aut alij societati adscripti, sed Ecclesiastici homines, mortuo, cuius funus agitur, totum officium sepulturae praestent; ita ut, quæ preces, quine sepeliendi ritus ei ex Ecclesiæ instituto, cõsuetudineve adhibentur, eorum omnium officium non ipsi laici, sed Sacerdotes, & clerici eo nomine vocati, perfecte expleant, quoad illius corpus humatum, sepultumve est.

Dies, quibus anniuersaria non celebrantur. Cap. LII.

b Durã.
vbi sup.
nu. 16. &
seq. vers.
Anniuer
sariũ au
tẽ. Ioã. ð
Sylua lo
co supe
rius cita
to. num.
123.

Ne die Dominico, & festo, b qui Ecclesiæ præcepto, consuetudine, uotove colatur, anniuersaria agantur; quæ si certo aliquo festo, is, qui decessit pro se agi præscripserit; alio proximè præcedenti die, cum pro officij ratione licet, celebrentur.

Missa conuentualis, quando etiam pro mortuo celebranda.

Cap. LIII.

Si quando autem die Dominico, festo, mortuum efferri, & in sepulturam suadi contigerit, pro eo Missam conuentualem, ad præscriptum Romani Ritualis, celebrari licebit.

Qualiter

Qualiter celebranda pro defunctis, à parochio prius denuntientur. Cap. LIIII.

IN omni Ecclesia Cathedrali, & Parochiali, singulis dominicis, anniuersaria, quæ in hebdomadam proximè sequentem, in ea Ecclesia celebranda erūt, fidelibus denuntientur. Idem de septimo, & trigesimo, & alio eiusmodi officio præstetur: qua in denuntiatione, Parochus cohortatione illos excitet ad orandum pro mortuis, proposita etiam humana uitæ conditione.

Defuncti non, nisi quot horis elapsis, sepeliendi. Cap. LV.

Delatum ad nos est, nonnullas ex eo offensiones oriri, quòd corpora mortuorum, eorumq; præsertim, qui repentina morte decesserunt, in sepulturam nimis præpropere, atque adeo celerius, quàm par est, tradantur: Quibus offensionibus, ut opportunè occurratur; decernimus, nè in posterum corpus aliquod sepeliatur, nisi duodecim saltem horis, postquam spiritum exalauit, Verùm si quem de improviso mors, aut morbi alicuius repentina vis occupauit, is nè in sepulchrum inferatur ante vigesimam quartam huiusmodi repentini euentus horam; nisi secus Episcopo, eive videbitur, cui ipse id curæ dederit.

a Quare certi dies i mortuorum commemoratione feruentur. vide cap. Quia. 13. q. 2. lati⁹ de hoc differit Durand. d. lib. 7. d. of. mort. c. 35. nu. 5. & seq. sequitur Io. d. Sylua ubi supra. nu. 118. cum seq.

De Parochijs. Tit. XVI.

Fontes baptismales qualiter habendi. Cap. I.

Singula Parochiales Ecclesie singulos fontes habebunt; in quibus diligenter toto anno seruetur aqua baptismatis solenni ritu benedicta.

Edictum pro concursu Parochialis vacantis, qualiter proponendum. Cap. II.

UM primùm Episcopus Parochialem Ecclesiam vacare cognouerit, ad Cathedralis, & vacantis Ecclesie ianua publicum edictum per totos decem dies ipse propositum esse iubet; quo omnes inuitentur, qui volent examinari, vel alios examinandos nominare; vt transacto præstituto tempore, examen confici possit; ac deinde orbatò gregi, ex ea formula, quæ in constitutione c. iij. Quinti sancita est, quam seruare omnes integrè debent, idoneus rector præficiatur.

b Cõcil. Trident. Sess. 24. ca. 18. de refor. c. Sub dat. 15. kal. Apr. 1566. nu. 32. i. Bul. fol. 972.

Quando cura parochialis collegio imminet incertæ personæ demandanda, quid ab eo præstandum. Cap. III.

QUAE Ecclesie collegiatæ peculiarem Parochiam habent, neque eius Parochiæ curatio ad certas personas ex officio pertinet; in ijs curet

Episcopus,